

APIE NRTIC

NRTIC yra nevyriausybinė organizacija, teikianti informaciją ir pagalbą asmenims, susidūrusiems su naujaisiais religiniais judėjimais. Centro steigėjai yra psichologijos, teisės, religijotyros, religijos sociologijos, religijos filosofijos, Bažnyčios istorijos bei teologijos sričių specialistai.

NRTIC nepriima jokios paramos iš grupių, apie kurias teikia informaciją visuomenei.

NRTIC teikia objektyvią informaciją apie naujuosius religinius judėjimus (NRJ - kultus, sektas, alternatyvias religijas). Tokia informacija suteikia galimybę daryti atsakingus pasirinkimus, mažina socialinę įtampą, kuri kyla dėl NRJ veiklos. NRTIC, bendradarbiaudamas su kitų sričių specialistais, siekia padėti buvusiems ir esamiems NRJ nariams atkurti santykius šeimoje, gauti kvalifikuotą psichologinę ar teisinę pagalbą. Mūsų tikslas – plėtoti pilietinę visuomenę, grįstą pasitikėjimu ir tolerancija.

Organizacijos adresą ir telefonus pasiteiravimui rasite šio lankstinuko nugarėlėje.

www.religija.lt – NRTIC tvarkoma išsamiausia svetainė apie religiją ir naujuosius religinius judėjimus lietuvių kalba. Svetainėje pateikiama religinio gyvenimo Lietuvoje analizė, religijos sociologijos, religijotyros tekstai.

Atskira rubrika svetainėje skirta tiems, kuriems, susidūrus su „sektomis“, reikalinga pagalba.

NEMOKAMOS KONSULTACIJOS

Konsultacijos teikiamos kiekvieną
pirmadienį ir antradienį
nuo 17 iki 19 val.

Vilniaus Bernardinų bažnyčios raštinės patalpose
(Maironio g. 10).

Konsultuojama religinių ir pseudo religinių judėjimų
klausimais.

Nurodytomis valandomis informacijos taip pat galite teirautis
Vilniaus Bernardinų bažnyčios raštinės telefonu
(8~5)2609292

Į mus galite kreiptis:

Paštu: Maironio g. 10,
LT-01124 Vilnius

El. paštu: info@religija.lt

Telefonu:

Milda Ališauskienė: (8~686) 13183
Donatas Glodenis: (8~685) 44611
Gediminas Pulokas: (8~650) 10158

Klausimus naujųjų religijų specialistams galite
užduoti NRTIC žiniatinklio svetainėje
www.religija.lt

Išleista Vilniaus m. savivaldybės
Sveikatos ir socialinės apsaugos departamentui parėmus.

© NRTIC, 2004. Visos teisės saugomos.
Dauginti ir platinti leidžiama nekomerciniais tikslais.
Platinti pakeistą tekstą ar tik dalį lankstinuko draudžiama.

NAUJUJŲ RELIGIJŲ TYRIMŲ IR INFORMACIJOS CENTRAS

*Informacija apie naujuosius religinius
judėjimus*

Osho judėjimas

KAS TAI?

Osho judėjimas - vienas iš keleto XX a. antroje pusėje atsiradusių ir plačiai išplitusių naujų religinių judėjimų. Jis jungia rytietiškos pasaulėžiūros ir vakarietiškos psichoterapijos elementus, siūlydamas ir pateikdamas gyvenimo receptus žmonėms, sutrikusiems technologinio progreso ir dvasinės stagnacijos akivaizdoje.

KAS ĮKŪRĖJAS?

Judėjimo įkūrėjas Mohanas Chandra Rajneeshas (1931-1990) gimė Indijoje, baigė magistrantūros studijas ir pradėjo dėstyti filosofiją koledže. Vėliau jis liudijo, jog, dar būdamas dvidešimt vienerių, patyrė nušvitimą, kurį taip pat vadino ir visiška savo ego mirtimi.

Septintajame praėjusio amžiaus dešimtmetyje Rajneeshas (beje, Osho jį pasivadino tik 1989 m.) pradėjo skaityti viešas paskaitas ir keliauti po šalį, išreikšdamas savo netradicinį požiūrį politiniams, socialiniams, religiniams klausimams. Jis kritikavo Gandhi ir socializmą už skurdo šlovinimą, tradicinį hinduizmą ir kitas religijas už veidmainystę, kartu kaltindamas ir politines sistemas. Šios paskaitos buvo ganėtinai populiarios, tad netrukus jis metė dėstyti universitete bei pradėjo rengti meditacijos stovyklas.

Pamažu aplink jį telkėsi žmonės, įtikėję, kad Rajneeshas iš tiesų yra „nušvitęs“ mokytojas. Aštuntajame dešimtmetyje Rajneeshas įkūrė savo organizaciją.

KUR ŠI ORGANIZACIJA VEIKIA?

Savo sekėjų judėjimas turi daugelyje šalių. Kai kurių šaltinių duomenimis, šiuo metu pasaulyje egzistuoja apie 300 Osho meditacijos ir informacijos centrų bei keletas skirtingų judėjimo atšakų.

Judėjimo pasaulinis centras – Tarptautinė Osho komuna – yra įsikūrus Punoje (Indija).

Lietuvoje egzistuoja bent penkios nedidelės Osho sekėjų grupės. Žinomiausia jų – Vilniuje veikiantis centras „Ojas“, vadovaujamas Mečislavo Vrubliausko. Centras veikia nuo 1992 m. 1996 m. buvo įkurtas ašramas, šiuo metu esantis Pavasario gatvėje, kur paprastai gyvena viengungiai, norintys pasišvęsti meditacijai. Šiuo metu ten gyvena apie 15 asmenų. Visi, beje, turi pasaulietinius darbus.

KUO TIKI OSHO PASEKĖJAI?

Osho pasekėjai savo religiją neretai mėgsta vadinti „ateities religija“. Kita vertus, esama nemaža kritikų, teigiančių, kad su religija, kaip tokia, šis judėjimas apskritai nieko bendra neturi.

Osho mokymo teiginiams ir postulatams daug įtakos turėjo hinduistinė tantrizmo tradicija ir Zen budizmas, Sigmundo Freud, Friedricho Nietzsche, rusų mistiko Georgijaus Gurdžijev, „seksualinės revoliucijos“ pranašo psichoanalitiko Wilhelmo Reicho mintys.

Osho aiškino, kad žmonės yra inertiškos, reaktyvios būtybės, nė nežinančios, kad gyvena mechaniškai, iš įpročio, kartodamos tas pačias senas, iššūkių neatitinkančias reagavimo formas. Pasak jo, taip neturėtų būti, nes visi esame „budos“, visi gebame patirti džiaugsmą, nušvitimą, palaimą.

Kelią į laimę mums užtvėria mūsų protas arba ego. Tam, kad galėtume atsiskleisti, ego turi būti nugalėtas, peržengtas. Prie regresyvių struktūrų, trukdančių peržengti savąjį ego, Osho priskiria ir politines sistemas bei religijas, socialines institucijas (pvz., šeimą). Pasak Osho, žmonės visų pirma turi suvokti, kad problema slypi represiniuose mechanizmuose, esančiuose prote, ir taip pasirošti ją įveikti terapine meditacija. Tik medituodamas žmogus atsiskleidžia, tampa sąmoningas, pamažu „bunda“.

Osho moko, kad žmogus turi septynis kūnus, kurie jame egzistuoja tarsi sėkla ir kurie vienas po kito turėtų užaugti per žmogaus gyvenimą. Visų pirma tai – fizinis kūnas, po to – vitalinis (emocinis asmenybės aspektas), trečiasis – astralinis (intelektualinis aspektas). Vystant aukštesnius kūnus atsiveria antgamtiniai gabumai, žmogus pasidaro visiškai laimingas, tampa „buda“ ir galiausiai išvis pasitraukia iš reinkarnacijų rato.

Per meditaciją išsivaduoja iš savo apverktinos padėties, žmogus turi visiškai pripažinti savo blokus ir „išveikti“ juos. Pasak Vilniaus Osho meditacijos centro vadovo M. Vrubliausko, pakeliui į nušvitimą „nereikia drausti nei homoseksualizmo, nei lesbianizmo, nei onanizmo, nei grupinio sekso... Lai žmogus pradeda nuo tos vietos, kurioje jis yra. Vienas pradės nuo homoseksualizmo – ateis į normalų seksą. Vėliau atsiras meilė, dar vėliau ir seksas atkris“.

Rajneesho meditacijos ryškiai skyrėsi nuo tradicinių jų formų. Nors Osho yra pateikęs ne vieną dešimtį metodų, turbūt pastebimiausias yra jo išrastos, turinčios terapinių elementų meditacijos, kuriomis siekiama katarsio. Žinomiausia yra pati pirmoji – „dinaminė meditacija“, kurią sudaro penkios dalys iš tokių aktyvių ir pasyvių periodų, kaip kvėpavimas, šokinėjimas, rėkimas, sustingimas ir džiaugsmingas šokimas.

KOKIE NARYSTĖS PRINCIPAI?

Osho centrai siūlo įvairius mokamus meditacijos kursus. Tačiau toli gražu ne kiekvienas lankantis šiuos kursus yra *sanjāsinas*. Šia sąvoka apibūdinamas pagal tam tikrus ritualus pašventintas judėjimo narys – mokinys. Jis papuola į visišką lyderio, kurį paskiria Osho Tarptautinė komuna Punoje, priklausomybę: tik vietinio Osho meditacijos centro lyderis gali suteikti ar panaikinti narystę, suburti ir keisti „vidinį organizacijos ratą“, kurį sudaro sanjāsina, tik lyderis sprendžia apie konkretaus Osho meditacijos centro likvidaciją, jis disponuoja visais turtais ir juos paskirsto centrą likvidavus.

KUO JUDĖJIMAS PATRAUKIA?

Toks kontraversiškas judėjimas kaip Osho, išoriškai prieštaraujantis tradicinėms vertybėms, kai kuriems asmenims yra savotiškai patrauklus. Naujieji religiniai judėjimai, o ypač – Osho, pritraukia žmonių, siekiančių asmeninės ir socialinės sferos pertvarkos, tačiau vengiančių realių savo problemų sprendimų ir ieškančių mesijo, guru, kuris atvers jiems naują, stebuklingą kelią į laisvę. Be to, judėjimas paaiškina šių žmonių kentėjimų priežastį – jie gyvena neurotiškoje visuomenėje, perdavusioje ir jiems savo neurozės– bei suteikia tam tikrą pagalbą dvasinėmis technikomis–meditacijomis, kurių poveikis realiai jaučiamas.

PROBLEMAS, KONTROVERSIJOS

1985 m. Rajneeshas buvo priverstas palikti JAV už imigracijos įstatymo pažeidimus ir dėl skandalingos Jungtinėse Valstijose įkurtos internacionalinės komunos veiklos. Komuna – *Rajneeshpuram*– buvo įkurta Oregono valstijoje ir keletą metų veikė; vienu metu joje būrėsi net apie 6000 žmonių. Pasklidus informacijai apie kontraversiškas šio guru propaguojamas meditacijos praktikas, neretai tiesiog virstančias nevaldomomis orgijomis, 21 Vakarų šalis uždraudė Rajneeshui atvykti į jų teritorijas.

Vilniuje veikiantis Osho meditacijos centras „Ojas“ tapo plačiau žinomas 1997 m., kai Teisingumo ministerija atsisakė įregistruoti centrą motyvuodama tuo, kad centras neatitinka Religinių bendrijų įstatymo pateiktos religinės bendruomenės sampratos, o jo veikla gali pažeisti įstatymus ir viešąją tvarką. Dėl „Ojas“ veiklos nemažai diskutuota televizijos laidose ir spaudoje, keletą kartų bandyta nustatyti įvairių viešosios tvarkos pažeidimų, tačiau, nepaisant didelio viešo susidomėjimo meditacijos centro veikla, rimtų, kompromituojančių faktų nenustatyta.